

Postupy při uzavírání smluv

**s poskytovateli ošetrovatelské péče v zařízeních sociálních služeb
poskytujících pobytové sociální služby, tj. pro**

pobytová zařízení sociálních služeb (PZSS)

Čl. 1 Obecná ustanovení

- 1) **Sociálně-zdravotními službami** se dle § 36 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, rozumí vzájemně koordinované poskytování sociální a zdravotní péče osobě, jejíž stav vyžaduje poskytování sociální a zdravotní péče současně.

Sociálně-zdravotní služby lze poskytovat v:

- centrech denních služeb,
- denních stacionářích,
- týdenních stacionářích,
- domovech pro osoby se zdravotním postižením,
- domovech pro seniory,
- domovech se zvláštním režimem,
- centrech duševního zdraví nebo v
- zařízeních odlehčovacích služeb,

a to na základě **oprávnění k poskytování sociálních služeb** v těchto zařízeních sociálních služeb a zároveň **oprávnění k poskytování zdravotních služeb**.

- 2) **Zvláštní ambulantní péče** je péče poskytovaná pojištěncům s akutním nebo chronickým onemocněním, pojištěncům tělesně, smyslově nebo mentálně postiženým a závislým na cizí pomoci a paliativní péče, poskytovaná pojištěncům v terminálním stavu, v jejich vlastním sociálním prostředí; tato péče se poskytuje mj. jako **ošetřovatelská péče v zařízeních sociálních služeb, pokud je poskytována na základě indikace ošetřujícího lékaře** dle § 22 písm. d) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 48/1997 Sb.“).
- 3) Požádá-li poskytovatel ošetřovatelské péče v zařízení sociálních služeb zdravotní pojišťovnu o uzavření smlouvy o poskytování a úhradě této péče v zařízení sociálních služeb, které poskytuje **sociální služby v pobytové formě (= pobytová zařízení sociálních služeb, dále také „PZSS“)**, zdravotní pojišťovna s ním tuto smlouvu uzavře; tato smlouva se označuje jako **zvláštní smlouva**.
- 4) Zdravotní pojišťovna nemá po dobu 3 let ode dne zániku zvláštní smlouvy povinnost uzavřít s poskytovatelem, se kterým byla tato smlouva uzavřena, nebo jeho právním nástupcem novou zvláštní smlouvu, pokud
- a) zvláštní smlouvu s poskytovatelem ukončila odstoupením, výpovědí nebo jiným obdobným způsobem, sjednaným zvláštní smlouvou nebo stanoveným právním předpisem, z důvodu podstatného opakovaného porušování povinností tohoto poskytovatele souvisejících s poskytováním a úhradou hrazených služeb podle právních předpisů nebo této zvláštní smlouvy,
 - b) zajistí ošetřovatelskou péči v zařízení sociálních služeb jiným způsobem, a
 - c) o důvodech ukončení zvláštní smlouvy podle písmene a) a o způsobu zajištění ošetřovatelské péče podle písmene b) informuje Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo práce a sociálních věcí.

- 5) Zákon č. 38/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony s účinností od 1. 3. 2025:

1. Poskytovatel pobytových sociálních služeb, který měl se zdravotní pojišťovnou přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona uzavřenou zvláštní smlouvu podle § 17a zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, může poskytovat na základě doporučení ošetřujícího lékaře vydaného podle § 22 písm. e) zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, nebo indikace ošetřujícího lékaře podle § 22 písm. d) zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pojištěncům této zdravotní pojišťovny, kterým poskytuje pobytové sociální služby, prostřednictvím svých zaměstnanců způsobilých k výkonu zdravotnického povolání ošetrovatelskou péčí hrazenou podle této zvláštní smlouvy nejdéle do 31. prosince 2026.

2. Podá-li poskytovatel pobytových sociálních služeb podle bodu 1 do 30. září 2026 žádost o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb ošetrovatelské péče v pobytových zařízeních sociálních služeb podle § 10 odst. 1 písm. c) zákona č. 372/2011 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, může poskytovat pojištěncům zdravotní pojišťovny podle bodu 1, kterým poskytuje pobytové sociální služby, prostřednictvím svých zaměstnanců způsobilých k výkonu zdravotnického povolání ošetrovatelskou péčí hrazenou podle zvláštní smlouvy podle bodu 1 do dne nabytí právní moci rozhodnutí o této žádosti.

3. Zvláštní smlouva podle bodu 1 se ode dne udělení oprávnění na základě žádosti podle bodu 2 považuje za zvláštní smlouvu podle § 17a zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Zvláštní smlouva uzavřená podle § 17a zákona č. 48/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se řídí zákonem č. 48/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a pozbývá platnosti nejpozději

- a) uplynutím doby podle bodu 2, pokud na základě žádosti podle bodu 2 nebylo rozhodnuto o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb ošetrovatelské péče v pobytových zařízeních sociálních služeb podle § 10 odst. 1 písm. c) zákona č. 372/2011 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nebo
- b) uplynutím doby podle bodu 1, pokud nebyla podána žádost podle bodu 2.

Čl. 2

Podmínky pro uzavření zvláštní smlouvy

- 1) Zvláštní smlouva s PZSS se uzavírá na období do 31. 12. 2030 (obnova smluv v rámci segmentu proběhne ve stejném termínu).

Vzor zvláštní smlouvy je uveden v souboru „Vzor Zvláštní smlouvy pro zařízení sociálních služeb poskytujících pobytové sociální služby - verze od 1.1.2023“ a v souboru „Vzor Zvláštní smlouvy pro zařízení sociálních služeb poskytujících pobytové sociální služby - verze od 1.3.2025“.

Postup při uzavírání smluv s poskytovateli ošetrovatelské péče v zařízeních sociálních služeb poskytujících pobytové sociální služby, tj. pro pobytová zařízení sociálních služeb (PZSS)	Strana 3 z 7
--	--------------

Vzor přílohy č. 2 typu Z (dále jen „EP2“) je v souboru „Vzor přílohy č.2 - vzor elektronického formuláře typu Z“.

Pozbytí platnosti zvláštní smlouvy v souvislosti s novelou zákona č. 48/1997 Sb. je popsáno v Čl. 1 odst. 5 tohoto postupu.

- 2) PZSS musí k uzavření zvláštní smlouvy doložit rozhodnutí příslušného orgánu o udělení:
 - a) **oprávnění k poskytování sociálních služeb v pobytové formě,**
 - b) **oprávnění k poskytování zdravotních služeb ošetrovatelské péče v pobytových zařízeních sociálních služeb¹.**

Výjimkou jsou PZSS, kteří měli s VZP ČR uzavřenou zvláštní smlouvu přede dnem 1. 3. 2025 – tyto PZSS mohou oprávnění k poskytování zdravotních služeb předložit až v termínu dle Čl. 1 odst. 5 tohoto postupu.

- 3) Pracoviště odbornosti 913 musí plnit požadavky na minimální personální zabezpečení stanovené vyhláškou č. 99/2012 Sb.

Personální zabezpečení ošetrovatelské péče v zařízeních sociálních služeb musí odpovídat celkovému objemu ošetrovatelské péče, kterou je potřebné poskytnout pacientům v zařízení sociálních služeb. Na poskytování ošetrovatelské péče v zařízeních sociálních služeb se může podílet **praktická sestra** pouze v případě, že je ve směně fyzicky přítomna alespoň jedna všeobecná sestra, v případě poskytování péče dětem dětská sestra, k poskytnutí bezprostřední rady a pomoci.

Jde-li o PZSS, musí být personálně zabezpečena **všeobecnou sestrou** v rozsahu:

- a) **nejméně 6,5 úvazku**, je-li ošetrovatelská péče poskytována v nepřetržitém provozu, nebo
- b) **nejméně 2,5 úvazku**, není-li ošetrovatelská péče poskytována v nepřetržitém provozu.

Viz příloha č. 8 k vyhlášce č. 99/2012 Sb. bod 4.1.1. (pozn. požadavky podle bodu 4.1.1 se neuplatní, jde-li o poskytování pobytových sociálních služeb komunitního charakteru)

Alespoň jedna všeobecná sestra² musí být sestrou v odbornosti:

- a) sestra pro péči v interních oborech,
- b) sestra pro péči v chirurgických oborech,
- c) sestra pro péči v geriatrii,
- d) sestra pro intenzivní péči,
- e) sestra pro hojení ran,
- f) sestra pro péči v psychiatrii,
- g) sestra pro domácí a hospicovou péči, nebo
- h) sestra se zvláštní odbornou způsobilostí se zaměřením na ošetrovatelskou péči o geriatrického nebo gerontopsychiatrického pacienta nebo pacienta s funkčně závažným chronickým zdravotním postižením.

Viz příloha č. 8 k vyhlášce č. 99/2012 Sb. bod 4.1.2.

¹ Druh zdravotní péče: ošetrovatelská péče, Forma zdravotní péče: zdravotní péče poskytovaná ve vlastním sociálním prostředí pacienta – ošetrovatelská péče v zařízeních sociálních služeb.

² Není stanoven minimální úvazek sestry S3 – sestra S3 se uvádí do Přílohy č. 2 do seznamu pracovníků poskytujících péči na pracovišti každého IČP odbornosti 913 daného PZSS.

Jde-li o poskytování pobytových sociálních služeb **komunitního**³ charakteru, musí mít poskytovatel alespoň jednu všeobecnou sestru v odbornosti:

- a) sestra pro péči v interních oborech,
- b) sestra pro péči v chirurgických oborech,
- c) sestra pro péči v geriatrii,
- d) sestra pro intenzivní péči,
- e) sestra pro hojení ran,
- f) sestra pro péči v psychiatrii,
- g) sestra pro domácí a hospicovou péči, nebo
- h) sestra se zvláštní odbornou způsobilostí se zaměřením na ošetrovatelskou péči o geriatrického nebo gerontopsychiatrického pacienta nebo pacienta s funkčně závažným chronickým zdravotním postižením.

Viz příloha č. 8 k vyhlášce č. 99/2012 Sb. bod 4.1.3.

Výčet certifikovaných kurzů, kterými je dosažena zvláštní odborná způsobilost:

- Ošetrovatelská péče se zaměřením na seniora
- Specifika ošetrovatelské péče o dlouhodobě nemocné vyšších věkových skupin
- Specifika práce sestry v domácí péči
- Ošetrovatelská péče o pacienta s geriatrickou křehkostí
- Specifika práce všeobecných sester u poskytovatelů sociálních služeb
- Hospicová péče
- Paliativní péče
- Management v domácí péči

PZSS, se kterými měla VZP ČR uzavřenou zvláštní smlouvu přede dnem nabytí účinnosti novely vyhlášky č. 99/2012 Sb. (tj. přede dnem 26. 4. 2025), musí splnit požadavky na personální zabezpečení zdravotních služeb ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti vyhlášky č. 99/2012 Sb. nejpozději do 31. prosince 2026.

PZSS, se kterými VZP ČR uzavírá novou zvláštní smlouvu po dni nabytí účinnosti novely vyhlášky č. 99/2012 Sb. (tj. po dni 26. 4. 2025), musí splnit požadavky na personální zabezpečení zdravotních služeb ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti vyhlášky č. 99/2012 Sb. ke dni uzavření zvláštní smlouvy.

- 4) Doložení splnění požadavků odborné, specializované a zvláštní odborné způsobilosti dle zákona č. 96/2004 Sb.:

a) všeobecná nebo dětská sestra se specializovanou způsobilostí – kategorie S3

- doklad o odborné způsobilosti k výkonu povolání všeobecné sestry (kvalifikace dle § 5 odst. 1 zákona č. 96/2004 Sb.) nebo doklad o odborné způsobilosti k výkonu povolání dětské sestry v případě péče o dětské pacienty (kvalifikace dle § 5a odst. 1 zákona č. 96/2004 Sb.)

a dále

- doklad o specializované způsobilosti v oboru specializačního vzdělávání určeného pro všeobecné sestry (kvalifikace dle § 55 - § 60 zákona č. 96/2004

³ Oprávnění k poskytování sociálních služeb v pobytové formě, resp. rozhodnutí o registraci musí obsahovat informaci, že jde o službu **komunitního** charakteru – § 81 odst. 2 písm. d) zákona č. 108/2006 Sb.

Sb. v oboru specializačního vzdělávání dle Nařízení vlády č. 31/2010 Sb.) nebo doklad o zvláštní odborné způsobilosti k provádění příslušného výkonu (kvalifikace dle § 61 - § 64 zákona č. 96/2004 Sb.)

b) všeobecná nebo dětská sestra bez specializované způsobilosti – kategorie S2

- doklad o odborné způsobilosti k výkonu povolání všeobecné sestry (kvalifikace dle § 5 odst. 1 zákona č. 96/2004 Sb.) nebo doklad o odborné způsobilosti k výkonu povolání dětské sestry v případě péče o dětské pacienty (kvalifikace dle § 5a odst. 1 zákona č. 96/2004 Sb.)

c) praktická sestra - kategorie S1, případně kategorie S2 s pomocnou funkční licenci „PRA“ (pro účely nasmlouvání na EP2 odbornosti 913 z důvodu potřeby odlišení všeobecných, resp. dětských a praktických sester)

- doklad o odborné způsobilosti k výkonu povolání praktické sestry (kvalifikace dle § 21b odst. 1 nebo 2 zákona č. 96/2004 Sb.)

Pozn. V EP2 nebudou nasmlouváni pracovníci, kteří nejsou nositeli výkonů odbornosti 913 (např. ošetřovatelé nebo sanitáři).

5) PZSS, které uzavřelo s VZP ČR zvláštní smlouvu, získává oprávnění vyúčtovat VZP ČR ošetřovatelskou péči, pokud byla poskytnuta:

- a) na základě indikace ošetřujícího lékaře, zpravidla praktického, který má s VZP ČR uzavřen smluvní vztah,
- b) odborně kvalifikovanými zaměstnanci zařízení PZSS, kteří mají odbornou způsobilost k výkonu zdravotnického povolání podle zákona č. 96/2004 Sb.,
- c) v rozsahu výčtu výkonů **odbornosti 913** – ošetřovatelská péče v sociálních službách, stanovených pro tuto péči vyhláškou MZ ČR č. 134/1998 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, ve znění pozdějších předpisů,
- d) za podmínek sjednaných ve zvláštní smlouvě, zejména v souladu s Metodikou pro pořizování a předávání dokladů VZP ČR a Datovým rozhraním, které jsou přílohou zvláštní smlouvy.

6) Konkrétní nasmlouvané výkony odbornosti 913 se vyplňují do EP2. U výkonů, jejichž provedení je podmíněno přístrojovým vybavením, které musí PZSS doložit, se pro zdokumentování přístrojového vybavení využije část „Speciální smluvní ujednání/Další ujednání“. Pokud PZSS nedoloží přístrojové vybavení, nelze příslušné výkony nasmlouvat.

7) Nasmlouvání jiných výkonů (např. výkonů odbornosti 902 nebo 925), než výkonů odbornosti 913, je nepřípustné.

8) Provozní doba pracoviště musí být definována v EP2 ve speciálních smluvních ujednáních. Pokud PZSS požaduje nasmlouvání bonifikačních kódů 06645, 06648 a 06649, musí prokázat zajištění péče všeobecnými sestrami způsobilými k výkonu povolání bez odborného dohledu v bonifikované době.

9) Nasmlouvaným výkonům odbornosti 913 musí odpovídat personální zabezpečení, tj. personál bude nasmlouván ve vazbě na nositele výkonu. Před uzavřením EP2 jsou regionální pobočky povinny toto zkontrolovat. Pokud PZSS nedoloží personální

zabezpečení odpovídající nasmlouvaným výkonům, nelze příslušné výkony nasmlouvat.

- 10) Pracovní úvazky svých zaměstnanců, kteří mohou výkony odbornosti 913 poskytovat, vykazuje PZSS v souladu s délkou stanovené týdenní pracovní doby zaměstnance ve vazbě na jeho pracovní režim, tzn. u zaměstnanců s jednosměnným pracovním režimem max. 40 h týdně a u zaměstnanců s třisměnným a nepřetržitým pracovním režimem max. 37,5 h týdně (§ 79 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů).
- 11) O poskytnuté ošetrovatelské péči vede PZSS zdravotnickou dokumentaci v souladu s vyhláškou č. 444/2024 Sb., o zdravotnické dokumentaci.
- 12) Dodatek ke zvláštní smlouvě o úhradě zvláštní ambulantní péče se s PZSS uzavírá vždy pro období jednoho kalendářního roku.
- 13) Poskytování zdravotních služeb na detašovaných pracovištích:

V případě, že PZSS poskytuje zdravotní služby kromě hlavního pracoviště také na detašovaných pracovištích, pak se adresy všech detašovaných pracovišť nasmlouvají na další **1 samostatné IČP** (vedlejší IČP) s tím, že minimální personální zabezpečení na těchto detašovaných pracovištích je ve složení S2/S3; na vedlejší IČP nelze uvádět S1, pokud se jedná o situaci, kdy jsou klienti např. ubytováni v rodinných domech na různých místech poskytování a zdravotnický personál tato místa pouze objíždí, aniž by na nich byl trvale fyzicky přítomen. Doprava mezi místy poskytování uvedenými v EP2 nebude poskytovateli hrazená. Pokud bude sestra S2/S3 uvedena na obou IČP, je třeba kontrolovat vždy celkovou výši úvazku (tj. v případě souběhu úvazků S2/S3 na vedlejší IČP a hlavním IČP bude na hlavním IČP úvazek ponížěn o výši úvazku na vedlejší IČP). V případě, že pracoviště poskytuje péči na více adresách umístění pracoviště, stanoví se v Příloze č. 2 pořadí (Poř.) míst poskytování dle počtu klientů na adrese pracoviště.

- 14) Různé služby sociální péče poskytované jako pobytové sociální služby lze nasmlouvat v rámci stejného IČP, zejména pokud jsou poskytovány na stejné adrese a personálně zabezpečeny stejným personálem (tj. například kombinace domova pro seniory a domova se zvláštním režimem).